

**ISLANDES PREZIDENTA
OLAFURA RAGNARA GRIMSSONA
UZRUNA
SVETKU VAKARINAS PAR GODU
LATVIJAS PREZIDENTEI
VAIRAI VIKEI-FREIBERGA KUNDZEI
UN IMANTAM FREIBERGA KUNGAM
BESSASTADIRA**

2002. gada 12. augusta

Jusu Ekselence Latvijas Prezidente
Vaira Vike-Freiberga kundze un Imant Freiberga kungs,
Damas un kungi!

Sadarbība starpūsu valstīm jauna gadsimta rītausmā visdažādākajos veidos norāda uz mainījušos pasaules skatījumu un ciešākiem sakariem starp Ziemeļu tautām. Mēs esam izvērsuši ciešas konsultatīvas saites starp Ziemeļvalstu un Baltijas tautām un tiecāmies iekārtot piemērotas gultnes Eiropas drošībai un ekonomiskajai sadarbībai.

Rezultāti, kādus Latvija, Lietuva un Igaunija sasniegušas nē daudz vairāk kā desmit gadu laikā, ir neticami un daudzkārt līdz šim nepieredzēti, ja nē vera grūtības, kādas jaunām valstīm bijis jāparvar. Ir nostiprināta demokrātiskā parvalde, ekonomiskie sasniegumi pilnībā parveidojuši uzņēmējdarbību un rūpniecību, vairojuši iedzīvotāju labklājību, daļība starptautiskas apspriedes gan izpelnījusies cieni, gan radījusi ietekmes iespējas.

Mēs, islandieši, uzmanīgi un ar apbrīnu sekojam šai attīstībai un esam pateicīgi par iespējam jūsu atbalstīt. Iespējams, mēs labāk kā citas tautas saprotam, cik grūta var būt māzas tautas cīņa par neatkarības, labklājības un starptautiskas sabiedrības atzinības iegūšanu un kāds pārbaudījums ir savas vietas noturēšana pasaulē.

Mūsu centieni pēc brīvības šeit, Islandē, ilga apmēram simt gadus, to šūpulis bija skola, kura reiz atrādas vecākajā Bessastadiras ēkā. Tē skolotāji un skolēni apsprieda klasiskas islandiešu valodas atdzimšanu, smēlas iedvesmu no senajām sagām, rakstīja jaunu formu dzeju un ieklausījās revolūcijas vēsmās, kas ar laiku mainīja Eiropas sabiedriskos veidojumus un parvaldes formas.

Līdzīgi arī jūsu valstī – dziesmas un eposi, mūzika un dzeja, radušās jēgu valsts un tautas vēsture, iedvesmoja plašu pretestības kustību, kas panāca demokrātijas uzvaru. Tiekšanās pēc demokrātijas un cilvēktiesībām sakņojas kultūras un tautas tradīciju augsnē; saistot gadsimtu pieredzi pagātnē ar esošajām ilgām pēc neatkarības, jūsu gūvat cerību, kuru lolojāt grūtāja svešvaras laikā.

Jūs, Jūsu Ekselence prezidente, ieviesat un aizstāvejat uzskatu, kā tautām jākopj savs mantojums un jāmeklē jauns spēks un iedvesma tautas dārgumu krātuves, un kā, stingri sakņojoties savā zemē, jārod drosmē

sadarboties ar tautam citur pasaule.

Mes joprojam atminamies jūsu spekpilno uzrunu Sieviešu Foruma Reikjavīkā un jūsu pierādījumu tam, ka taisnīgumam un augstai etikai jākļūst par starptautiskas sadarbības pamatu, ka pilnvertīga tautu līdzaspastāvēšana stiprina cilvēku pašcienību un dod iespēju katram pašam pilnveidot savu dzīvi.

Jūs parādiņat, ka demokrātijā ietver sevi ne tikai formālus konstitucionālus nosacījumus, bet arī sabiedrisko apziņu, savstarpēju cieņu, ievērojot katrā cilvēkā tiesības uz labāku dzīvi. Panākumi, kurus Ziemeļvalstīs guvušās pēdējās gadsimta laikā un Baltijas valstīs – pēdējo desmit gadu laikā, ir pierādījums tam, ka pat valstis, kas ekonomiskās varas un militārā spēka radītajos tūlī atpaliek no lielvalstīm, tomēr spēj gut panākumus demokrātijas un cilvēktiesību jomās.

Latvija un Islande kopīgi ar citām Ziemeļu un Baltijas tautām izveidojušās astoņu valstu grupu, kuras esamībai jaunajā gadsimtā var būt daudzveidīga ietekme.

Mēs varam speciģi ietekmet to, ka attīstās attiecības starp tautām Ziemeļos, arī naktņni reģionā, kurš plešās no Krievijas austrumos pāri Baltijas valstīm, Ziemeļvalstīm, līdz pat Kanādai un ASV rietumos.

Jācer, ka ļoti drīz – pēc NATO paplašināšanas – mēs kļūsim par pilnvertīgiem sabiedrotāģiem. Islandes valdība jau no pašā sākuma atbalstīja Baltijas valstu lūģumu iestāties alianse.

Latvijai iestāģoties Eiropas Savienībā, mums radīsies priekšrocības, ko dos Eiropas ekonomiskā zona, un ciešāķi lietišķie sakāri nesis labklājību mūsu valstīm.

Mēs priecāģamies redzēt, ka Jūs šāģ vizīte pāvada daudzi Latvijas uzņēmēģi, Islandes uzņēmumi izrādā augošu interesi par notikumiem Latvijā. Islandes daģība Latvijas ekonomikas izaugsme ir daudzkārt pierādģjusies gan tradicionālajā rupniecībā, gan jaunajās tehnoloģijās.

Mēs arīrdzān esam guvuģi prieku no mūsu valstu maksliņieku sadarbības, kas bagāģināģusi mūsu kulturu un nesusi jaunu slāvu. Atceros, ka pirms daģģiem gadiem klausģjos latviešu un islandiešu muzģķu kopģģu koncertu ASV, kas guva pelnģtu amerikāņu preses uzslāvu.

Nakamajos gados mums vajadzētu atbalstīt šāda veida sadarbību – dot komponistiem, rakstniekiem, dejotājiem, filmu veidotājiem un citiem māksliniekiem iespēju radīt savu devumu. Mūsu tautu vietu uz starptautiskās skatuves nosaka tas, vai mēs spējam bagātināt cilvēces pieredzi ar savas kultūras jaunradi.

Latvijai un Islandei noteikti ir daudz darāma, un draudzības saites, kas mūs sien, ļauj mums kerties klat šiem uzdevumiem bez liekas vilcinašanās un bailēm.

Jūsu šīs dienas apmeklējums pierāda šādu vēlēšanos, un es izsaku sirsnīgu pateicību par Jūsu nesavtīgajiem centieniem, nostiprinot saites ar mums Islandē.

Mēs lepojamies ar to, ka smagajā un izšķirošajā laikā spējam sniegt palīdzīgu roku jūsu tautai, mūs vieno spēja saskatīt vareno neatkarības dzīves spēku.

Mūs priekšā ir burvīgas pilns laiks, kas nesis mūsu tautām bagātīgas iespējas nonākt pie jauniem sasniegumiem.

Mēs patiesi priecājamies uzņemt Islandē Jūs, Jūsu Ekselence prezidentē, es aicinu visus piecelties un pacelt kausus par godu Vairai Vikei-Freiberga kundzei, Imantam Freiberga kungam un draudzībai starp mūsu tautām.